

Salts syftesparagraf

– definitioner, utläggning och vision –

Inledning

Detta häfte har skrivits av Salts generalsekreterare Olof Edsinger på uppdrag av Salts styrelse. Texten är antagen av Salts styrelse vid dess sammanträde den 1 april 2006. Syftet med häftet är att ge mer kött på benen i fråga om vad Salts syftesparagraf egentligen betyder.

De böcker och artiklar som häftet hänvisar till kan antingen beställas från Salt riks eller laddas ner på Salts hemsida, www.salt.efs.nu. På hemsidan kan du även få mer information om Salt och Salts arbete.

Om du har frågor eller funderingar kring innehållet i detta häfte är du varmt välkommen att höra av dig till Salt riks på telefon 018-169800 (växel) eller mail salt@efs.svenskakyrkan.se.

Innehåll

Inledning	2
1.1 Syfte	3
Definitioner	3
Utläggning	3-5
1.2 Lära	6
Definitioner	6
Utläggning	6-7
1.3 Relation	8
Definitioner	8
Utläggning	8-9
Sammanfattning	9
Salts vision	10-11
Skrifter och broschyrer att beställa	12

Salts syftesparagraf

– definitioner, utläggning och vision –

1.1 Syfte

Vi vill att barn och ungdomar ska få lära känna, komma till tro på och följa Jesus Kristus.

Vi vill ge näring åt en tro som håller i vardagen.

Vi vill ge utrustning för kristen växt samt för mission i Sverige och utomlands.

Definitioner

* Med "lära känna Jesus Kristus" menas att få en möjlighet att förstå vem Jesus är och att han vill ha en personlig relation till oss var och en.

* Med "komma till tro på Jesus Kristus" menas att på ett personligt sätt ta ställning för den kristna tron – att man säger ja till sitt beroende av Jesus och det han gjort för oss.

* Med "följa Jesus Kristus" menas att det kristna livet är mer än ett ställningstagande en gång för alla. Som kristna är vi kallade att leva som lärjungar till Jesus, där vi hela tiden utmanas att låta Jesus och hans vilja påverka vårt sätt att tänka, tala, handla och prioritera.

* Med "en tro som håller i vardagen" menas att kristen tro har med hela livet att göra: både vardag och fest, både det enkla och det svåra, både det smärtsamma och det glädjefyllda. Vi vill att tron ska vara lika äkta och relevant oberoende av vilka yttre omständigheter vi lever i.

* Med "kristen växt" menas allt det som den helige Ande vill skapa i våra liv: kristuslikhet, överlåtelse, insikt i den kristna trons sanningar etc. Inget av detta kan vi prestera enbart i egen kraft, men vi kan skapa förutsättningar för det genom bön, kärleksfull gemenskap, bibelförankrad undervisning, gott ledarskap etc.

* Med "mission i Sverige och utomlands" menas främst sådan verksamhet som har till syfte att människor ska få lära känna, komma till tro på och följa Jesus Kristus. Salt har antagit Lausannedeklarationen som grunddokument för sitt missionsarbete.

Utläggning

Det finns något som vi kristna har som ingen annan har. Nämligen en levande gemenskap med universums Skapare genom hans son Jesus Kristus. Detta är både det viktigaste och det mest spännande med hela den kristna tron. Jesus

själv säger att han är "vägen och sanningen och livet" (Joh 14:6). Därför vill vi att Jesus ska få vara huvudattraktionen i Salts arbete.

Salt vill skapa öppna och kreativa mötesplatser där barn och ungdomar kan uppleva rikedom i det kristna livet. Vi vill ta vara på den mångfald av människor som finns i vår organisation och vi vill skapa möjligheter för de barn och ungdomar som Gud har anförtrott oss att blomma ut i sina gåvor. Ett viktigt led i detta är att visa på den kristna trons koppling till livet här och nu: med min personlighet, mina gåvor och mina förmågor kan jag få tjäna universums Herre!

Det finns oändligt mycket att upptäcka i gemenskapen med Jesus. I Bibeln får vi uppmaningen: "Stå fasta och var stadigt rotade i honom [Jesus], så att ni tillsammans med alla de heliga förmår fatta bredden och längden och höjden och djupet och lär känna Kristi kärlek som är väldigare än all kunskap, tills hela Guds fullhet uppfyller er" (Ef 3:17-19). Ett viktigt led i detta är att bli allt mer lik Jesus i sitt sätt att tänka, tala, handla och prioritera. När Guds Ande får påverka oss blir vi förvandlade, och vi får uppleva glädjen i ett liv där det är Jesus – inte vi själva – som intar främsta platsen.

Ytterligare en viktig sida av den kristna tron är missionen. Som kristna är vi kallade att ge vidare av det som Gud har gett oss. Vi har fått del av samma uppdrag som Jesus en gång gav åt sina tolv apostlar: "Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döpt dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er" (Matt 28:19-20).

Gud har gett olika människor olika gåvor, och i missionen vill han använda oss just sådana vi själva är. Oavsett om vi är gamla eller unga tror vi att Herren i första hand sänder oss till de människor som lever i situationer som liknar vår egen. Vår mest självklara kallelse är med andra ord att nå ut med evangeliet till dem som finns i vår egen närhet: familjemedlemmar, grannar, skol- och arbetskamrater. För Salt innebär detta att vi ser en särskild uppgift i att nå ut till den unga generationen i Sverige. Vi vill överbrygga den klyfta som så ofta har uppstått mellan ungdomarnas kultur och kyrkans kultur.

Till detta kan läggas det profetiska uppdraget att vara Herrens språkrör i vår egen tid – att identifiera de områden där det bibliska budskapet inte får komma till sin rätt. I 2000-talets Sverige tror vi att det är två områden vi särskilt behöver lyfta fram: dels budskapet om Jesus som enda vägen till frälsning, dels budskapet om att Gud står på sanningens och rättvisans sida och att vi som Guds folk är kallade att bekämpa alla former av lögn, orättfärdighet och förtryck i vårt samhälle.

I båda dessa frågor kan vi hämta inspiration från Lausannedeklarationen. I denna deklarations tredje huvudstycke står det: "Vi hävdar att det finns endast en Frälsare och endast ett evangelium, fastän det finns en stor variation av evangelisatoriska uttryckssätt. Vi är medvetna om att alla människor har någon kunskap om Gud genom hans allmänna uppenbarelse i naturen. Men vi förnekar att detta kan frälsa, ty människor undertrycker sanningen genom sin orättfärdighet. Vi förkastar också, som en skymf mot Kristus och evangeliet, varje form av synkretism och dialog, som skulle innebära att Kristus talar på ett likvärdigt sätt genom alla religioner och ideologier. Jesus Kristus, som är den enda gudsmänniskan och som gav sig

själv som den enda lösen för syndare, är den ende medlaren mellan Gud och människan. Det finns inget annat namn genom vilket vi kan bli frälsta. Alla människor är förlorade på grund av sin synd, men Gud älskar alla människor och vill inte att någon enda ska förgås, utan att alla ska omvända sig. Men de som förnekar Kristus förkastar frälsningens glädje och dömer sig själva till evig skilsmässa från Gud.”

I femte huvudstycket står det: ”Vi hävdar att Gud är alla människors både skapare och domare. Vi bör därför dela Guds angelägenhet att rättvisa och försoning ska råda i hela det mänskliga samhället och att människor ska befrias från varje slag av förtryck. [---] Fastän försoning mellan människor inte är detsamma som försoning med Gud, social handling inte detsamma som evangelisation och politisk frigörelse inte detsamma som frälsning, så erkänner vi dock att både evangelisation och socialt och politiskt engagemang tillhör vår kristna plikt. Båda är nödvändiga uttryck för vår kärlek till nästan och vår lydnad för Jesus Kristus.”

För fortsatt läsning:

Lausannedeklarationen av John Stott.

Vad är mission? av Olof Edsinger och Viktoria Nordén.

1.2 Lära

Vi ser Bibeln som Guds ord och som grunden för lära och liv.

Vi ser Jesus Kristus som utgångspunkten för en rätt förståelse av Bibeln.

Vi verkar på den evangelisk-lutherska bekännelsens grund.

Definitioner

* Med "Bibeln" menas Gamla och Nya testamentet. Apokryferna ingår visserligen i Bibel 2000, men de hör inte till Guds ord.

* Med "Guds ord" menas att Gud själv har valt att uppenbara sig själv och sin vilja genom Bibelns författare. Med Lausannedeklarationen bekräftar vi vår tro på "Gamla och Nya testamentets gudomliga inspiration, sanning och auktoritet i dess helhet, såsom Guds enda skrivna ord, utan fel i allt som det påstår och det enda ofelbara rättesnöret för tro och liv".

* Med "grunden för lära och liv" menas att Guds vilja, så som den är uppenbarad i Bibeln, alltid ska väga tyngst både i läro- och livsstilsfrågor.

* Med "Jesus Kristus som utgångspunkten för en rätt förståelse av Bibeln" menas att Jesus är Skriftens kärna och stjärna. Alla Guds löften får sin uppfyllelse genom tron på Jesus. När det uppstår spänningar mellan olika delar av Bibeln är det alltid Jesus – hans lära, hans liv och hans död och uppståndelse – som har sista ordet.

* Med "den evangelisk-lutherska bekännelsen" menas samma teologiska grundval som Svenska kyrkan vilar på.

Utläggning

"Varje bok i skriften är inspirerad av Gud och till nytta när man undervisar, vederlägger, vägleder och fostrar till ett rättfärdigt liv, så att den som tillhör Gud blir fri från sina brister och rustad för alla slags goda gärningar" (2 Tim 3:16-17).

"Guds ord är levande och verksamt. Det är skarpare än något tveeggat svärd och tränger så djupt att det skiljer själ och ande, led och märg och blottlägger hjärtats uppsåt och tankar" (Hebr 4:12).

Dessa båda bibelord kan på ett bra sätt sammanfatta varför Guds ord intar en så central ställning i Salts arbete. Vi vill ha Jesus som förebild, och Jesus hänvisade ofta till Bibeln (GT) på ett sätt som visar att han betraktade denna som sann, auktoritativ och inspirerad av Gud. Detsamma vill vi ska gälla för oss.

Med Lausannedeklarationens formulering innebär detta att vi tror att Guds ord än i dag är "utan fel i allt som det påstår". Detta uttryckssätt ska inte tolkas som att allt som står i Bibeln är Guds uttryckliga vilja. Vissa bibelberättelser finns till och med där i avskräckande syfte! Inte heller ska det tolkas som att Bibeln är en lärobok i naturvetenskap. Bibelns gudomliga inspiration betyder inte att vi kan tvinga den att besvara frågor som den inte var tänkt att besvara.

EFS missionsföreståndare Anders Sjöberg skriver i en kommentar till Lausan-nedeklarationen: "Det är inte allt i skriften som är påstående från Gud. Mycket som står där beskriver människans tankar om Gud. Ja, till och med dårens funderingar och påstående finns med, Ps 53:1. Allt är dock undervisning som Gud är upphov till för att ge människan den vägledning i tron och livet som hon behöver."

Till stor del kan man säga att ovanstående synsätt skiljer Salts bibelsyn från en fundamentalistisk. En fundamentalistisk bibelsyn kännetecknas dessutom av 1) en generell misstänksamhet mot akademiskt tänkande och vetenskaplig forskning, 2) en mekanisk syn på Bibelns inspiration som förnekar den mänskliga sidan av Bibelns texter och 3) en naiv och bokstavlig tolkning av Bibeln som leder till en otillräcklig förståelse av texterna. Inget av dessa tre kännetecken gäller för Salts sätt att se på och utlägga Bibeln.

Bibelsyn i alla ära, men inom Salt vill vi framför allt stå för ett frimodigt *bibelbruk*. Detta kan dels ske genom att vi härleder det vi förmedlar i tal och skrift till Guds ord, dels genom att vi uppmuntrar till bibelstudium, samtal och diskussion kring Bibelns innehåll. Just för att Bibeln är Guds ord behöver vi aldrig vara rädda för att granska och analysera det som står.

I allt detta lutar vi oss mot den evangelisk-lutherska bekännelsen. I programförklaringen för EFS 2004-2006 står följande att läsa:

"EFS har rötterna till sin teologiska grundsyn i den evangeliska reformations rörelse som Martin Luther startade på 1500-talet. Carl-Olof Rosenius förmedlade detta arv vidare under 1800-talet och den väckelse han blev ledare för kom att utgöra grunden för EFS. Utifrån den evangelisk-lutherska grunden vill EFS betona följande:

- I enlighet med Svenska kyrkans bekännelseskrifter vill EFS lyfta fram Jesus Kristus som den ende frälsaren (*Kristus allena*), som genom sin korsdöd och uppståndelse har försonat oss med Gud.
- Frälsningen är en Guds gåva som människan fritt får ta del av (*nåden allena*).
- Hon får ta emot gåvan genom tro på Jesus Kristus (*tron allena*).
- Vi betonar också Bibeln som den grundläggande normen för både lära och liv (*Skriften allena*)."

EFS betoningar gäller även för Salt. Detta betyder inte att man måste ha en luthersk teologi för att vara med i Salt. Som ledamot i riksstyrelsen måste man dock lova att verka i linje med den evangelisk-lutherska läran.

För fortsatt läsning:

Spänningen mellan GT och NT av Olof Edsinger.

Evangelisk identitet av Stefan Holmström och Olof Edsinger.

1.3 Relation

Vi är Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens (EFS) barn- och ungdomsorganisation. Vi ser det som vår kallelse att, liksom EFS, verka i Svenska kyrkan samt att vara ekumeniskt öppna.

Definitioner

* Med att Salt är "EFS barn- och ungdomsorganisation" menas att Salt visserligen är en självständig organisation, men att EFS-medlemmarna ändå ska kunna känna att Salts verksamhet är "deras". Särskilt viktigt är detta med tanke på att många av Salts ledare är EFS:are. Däremot är det viktigt att skilja på medlemskapet i Salt och EFS: man behöver inte ha någon koppling till EFS för att vara med i Salt!

* Med "verka i Svenska kyrkan" menas att Salt är en barn- och ungdomsorganisation inom Svenska kyrkan. Liksom för EFS innebär detta att Salt har gemensam bekännelse och vinningstjänst med Svenska kyrkan. Alltså: vi har samma teologiska grunddokument och ställer upp på den ordning för präster och diakoner (inklusive synen på dop och nattvard) som gäller inom Svenska kyrkan. Att Salt verkar i Svenska kyrkan innebär också att vi både på riks-, distrikts- och lokalplanet eftersträvar goda relationer till Svenska kyrkan. I allt detta gäller för Salt den princip som är vägledande också för väckelserörelserna i övriga nordiska folkkyrkor: Vi är *i* kyrkan, vi vill om möjligt verka *med* kyrkan, men vi är inte *underställda* kyrkan.

* Med "ekumeniskt öppna" menas att Salt vill leva i gemenskap med och hämta impulser också från andra delar av kristenheten. Att vi verkar i Svenska kyrkan betyder alltså inte att vi inte kan ha nära samarbete också med icke-lutherska kyrkor och organisationer.

Utläggning

Inom Salt vill vi vara goda förvaltare av vårt andliga arv. Våra rötter finns i den lutherska väckelsefromhet som kom att gå under namnet "pietismen" och som hade människor som Carl Olof Rosenius och Lina Sandell som frontfigurer.

Som barn och unga i EFS vill vi uttrycka vår tacksamhet över allt det goda vi har fått med oss från vår moderrörelse EFS. Trygga miljöer, självupppoffrande ledare och roliga läger har varit förutsättningar för att Salt över huvud taget skulle kunna bli till. Dessa erfarenheter vill vi därför ta med oss in i vår nya organisation. Samma sak kan sägas om den missionsiver, den pionjäranda och det mod att handla trots motstånd som åtminstone periodvis har varit kännetecknande för EFS. Vi tror att dessa kvaliteer är av stor betydelse om Salt ska kunna bli Guds redskap för att nå en ny generation i en ny tid.

I ett EFS-protokoll från 1872 står det att EFS "allt ifrån sin uppkomst haft till kallelse att utgöra en föreningspunkt för af Christi evangelium uppväckta frivilliga krafter inom landet". På motsvarande sätt vill Salt fånga upp de barn- och ungdomsgrupper i Svenska kyrkan som i grunden delar Salts vision men som i nuläget inte finns anslutna till någon större organisation. Vår förhoppning är att detta ska vara möjligt trots de kulturskillnader som finns mellan olika delar av Svenska kyrkan.

Salt står för en lågkyrklig ämbetsyn och bejaktar kvinnliga präster. Vi förutsätter därför att denna ordning accepteras på Salts riks- och distriktsplan.

För fortsatt läsning:

EFS rötter av Allan Hofgren.

Bland faror och nöd i Kunama av Ivan Hellström.

Sammanfattning

För att sammanfatta denna programförklaring kan man säga att:

- Salt vill vara en **Jesusrörelse** som hjälper barn och ungdomar att lära känna, komma till tro på och följa Jesus Kristus.
- Salt vill vara en **missionsrörelse** som på Lausannedeklarationens grund verkar för mission i Sverige och utomlands.
- Salt vill vara en **biblrörelse** som ser Bibeln som Guds ord och som verkar för ett frimodigt bibelbruk.
- Salt vill vara en **pionjärrörelse** som på olika sätt får bryta ny mark för Guds rike.
- För att detta ska bli möjligt vill Salt också vara en **bönerörelse** som bejaktar sitt beroende av Guds nåd, vägledning och kraft.

Salts vision

Vi ser en rörelse med barn och ungdomar, trygga och stolta över att tillhöra Jesus. De har en stadig grund i tron på honom och lever meningsfulla liv.

Beroendet av Jesus är tydligt och tar sig uttryck i en önskan att lyssna in Guds vilja genom Bibeln, bönen och andra människor. Det är naturligt att ta ansvar för hela Guds skapelse.

Det skapas öppna sammanhang för dem som finns utanför. Det är låga trösklar för att vara med. Här får man prova och testa, upptäcka sig själv tillsammans med andra. Hela tiden kommer nya barn och ungdomar med som kommer till tro på Kristus.

Man får upptäcka sina gåvor och får en möjlighet att använda dem i sitt naturliga sammanhang. Genom pionjäranda och en vilja att tänka nytt skapas en tillåtande kultur.

Det är en skapande gemenskap där man får bearbeta sina egna livsfrågor. Man vet vem man tror på och sträcker sig mot ett liv som liknar Jesus. Ett liv med integritet och lugn mitt i en orolig värld. Det finns en självklar frimodighet att dela med sig av sin tro och sitt liv med andra. Trovärdigheten är förankrad i livsstil och vandring med Jesus.

Dessa barn och ungdomar finns överallt i samhället där de lyser med sina liv och är salt för sina medmänniskor. Det finns en djup förankring i att vara älskad av Gud som ger trygghet och mening. Man är medveten om sin kallelse och bidrar med den till att Guds rike växer.

Mission och evangelisation är hjärtefrågor och prioriteras i arbetet.

Barn och ungdomar möts på många olika sätt. Bönhus, kyrka, skolor, hem mm är platser där lärande och lärjungaskap växer fram i de ungas liv. Utgångspunkten är de ungas egen situation och hängivna ledare bidrar med sitt stöd i aktiviteterna. Jesus är förebilden i stort som smått.

Det bildas hela tiden nya smågrupper som är växtplatser för tron.

Där får man stimulans, näring, omsorg och utmaningar att leva kristuslikt. Man träffas i hemmen.

Ärlighet och ödmjukhet i sin bekännelse är kännetecken.

Olika grupper har olika funktioner – delar i en helhet. Sökandet mot centrum finns hela tiden med.

Man har en självklar tillgång till andra vuxna. Det finns nära relationer och stor öppenhet att vägleda kring de livsnära frågor som barn och ungdomar har. Att fråga, upptäcka och undersöka har ett självklart och stort värde.

Det är en växande överlåtelse som mer och mer formar vardagslivets olika sammanhang. Man uppmuntrar varandra för ett gemensamt uppdrag, en gemensam vision. Kärleken till andra växer. Engagemang finns med. Centrum är starkt. Man är medvetenhet om sin samtid och avslöjar det falska och hyllar sanning. Man är realist och uthållig i livets olika skeenden. Mångfalden i olika aktiviteter och uttryck pekar hela tiden på ett tydligt centrum i Kristus och med en gemensam kallelse att hjälpa varandra och nå andra.

I allt detta är vi medvetna om Guds nåd och kärlek, uttryckt i Jesu liv och tillgängligt för alla.

Ur slutrapporten från Salts visionsgrupp 051014

Skrifter och broschyrer som kan beställas från Salt via InfoService 018-16 96 00 eller på www.efs.nu

	Artikelnr
<i>Välsignat givande</i> av Olof Edsinger	4190
Normalstadgar för lokalförening i Salt med kommentarer	4216
BidragKartan	4217
Handledning för ansvarsfördelning och ekonomi mellan EFS och Salt	4220
Presentationsfolder för Salt	4239
Presentationsfolder för Salts volontärprogram	4243
Presentationsfolder för Salts utbytesprogram	4244
Salts syftesparagraf - definitioner, utläggning och vision	4277
<i>Räkna med Bibeln</i> av Sussie Kårlin	4324
Presentationsfolder för Barn i alla länder	4401
Presentationsfolder för Salts och Hållands lärjungaskola	4402
Presentationsfolder för EFS folkhögskoleutbildningar med kristen profil	4416
Presentationsfolder för Team Jesus Generation	4417
Salts resurspärm för barn- och ungdomsledare	

De artiklar som i detta häfte rekommenderas för fortsatt läsning kan laddas ner på www.salt.efs.nu (Om Salt: Ideologi).

Böckerna *EFŠ rötter*, artikelnr 1083, och *Bland faror och nöd i Kunama*, artikelnr 1866, kan beställas via InfoService.

På www.efs.nu kan du även beställa foldrar och häften som är framtagna av EFS och som kan vara till nytta i det lokala arbetet, i samband med ledarutbildningar etc.

Salt – barn och unga i EFS

751 70 Uppsala
018-16 98 53, 018-16 98 00
www.salt.efs.nu